Afzender
I.A. Schober
ivo.schober@politie.nl
06-51823780

College van burgemeester en wethouders
gemeente Lingewaard

T.a.v. dhr. A. Knipping
Kinkelenburglaan 6
6681 BJ Bemmel

Datum	15 september 2023	**Behandeld door**	I.A. Schober
Ons kenmerk	GLM090223	**Kopie aan**	n.v.t.
Uw kenmerk	n.v.t.	**Bijlage(n)**	n.v.t.

Onderwerp Advies n.a.v. het rapport 'Impactanalyse 30 km/h in Lingewaard'

Geachte heer Knipping,

Met belangstelling heb ik het rapport 'Impactanalyse 30 km/h in Lingewaard' van het bureau Goudappel[1] doorgenomen. In dit rapport is het effect op de verkeersstromen en de bereikbaarheid onderzocht bij verlaging van de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom in de gemeente Lingewaard. Daarbij is onderscheid gemaakt in twee situaties, te weten:

1. een situatie waarin op alle erftoegangswegen binnen de bebouwde kom de snelheid wordt teruggebracht naar 30 km/h, waarbij de snelheid op de belangrijkste hoofdwegen 50 km/h blijft en
2. een situatie waarin op alle wegen binnen de bebouwde kom de snelheid wordt teruggebracht naar 30 km/h, inclusief de doorgaande hoofdwegen.

U heeft mij gevraagd een formele reactie en advies te geven op het rapport. Daarbij is aangegeven dat u graag antwoord wilt hebben op de vraag:

"Heeft het terugbrengen van de maximumsnelheid op meer wegen binnen de bebouwde kom van 50 naar 30 kilometer per uur volgens u (ernstige) gevolgen voor de hulpdiensten en het openbaar vervoer in Lingewaard?"

Daarbij zijn als deelvragen aangegeven wat dit dan zou betekenen voor de beide onderzochte situaties in het rapport van Goudappel en wat is mijn advies aan de gemeente zou zijn (niets doen, erftoegangswegen naar 30 of alles 30).

Uiteraard is de politie ook voor verbetering van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid. Het is echter de vraag of dit door middel van verlaging van de maximumsnelheid gerealiseerd kan worden. Het is zeker het geval dat een lagere snelheid een kortere remafstand ten gevolge heeft en dat de impact bij mogelijke aanrijdingen kleiner is. Echter er zijn meer factoren die van belang zijn. De weg moet ook geloofwaardig ingericht zijn en voldoen aan

[1] Impactanalyse 30 km/h in Lingewaard; Onderzoek naar de verkeers- en bereikbaarheidseffecten, Goudappel, 16 juni 2023

de principes van Duurzaam Veilig Wegverkeer. Functie, vorm en gebruik van wegen moet in samenhang bekeken worden. Er zullen derhalve aanpassingen aan de infrastructuur gedaan moeten worden om de betreffende wegen ook geloofwaardig en handhaafbaar 30 km/h te maken. Daarnaast kan aanpassing van de infrastructuur door gebruik van andere materialen op het wegdek juist zorgen voor een hogere geluidsbelasting en dus de leefbaarheid verslechteren i.p.v. verbeteren.

Het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990) stelt dat de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom voor motorvoertuigen 50 km/h is (artikel 20 aanhef en onder a RVV 1990). Dit dient dan ook het uitgangspunt te zijn.
Wegen die een verblijfsfunctie hebben, worden binnen de bebouwde kom ingericht als 30 km/h wegen. De verblijfsfunctie is hier belangrijker dan de verkeersfunctie en allerlei soorten verkeer mengt hier met elkaar.
Vanuit deze wegen wordt als het goed is ontsloten op gebiedsontsluitingswegen en deze vervolgens weer op stroomwegen om hiermee een fijnmazig wegenverkeersnetwerk te creëren.
De gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom dienen als zodanig ingericht te worden en de maximumsnelheid op dergelijke wegen dient 50 km/h te zijn gezien de functie, vorm en gebruik van dergelijke wegen. Aan dit principe kan en moet niet getornd worden.

Derhalve adviseer ik dan ook al reeds negatief op situatie 2 (alle wegen binnen de bebouwde kom snelheid terugbrengen naar 30 km/h, inclusief de doorgaande hoofdwegen).

Het uitgangspunt dient te zijn dat gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom in principe 50 km/h moeten zijn tenzij deze niet als zodanig in te richten zijn danwel er goede redenen zijn om de snelheid te verlagen door de omgeving (bijvoorbeeld door de aanwezigheid van scholen, leefbaarheid en oversteekbaarheid). Als dit het geval is zou een afwaardering naar 30 km/h mogelijk aan de orde kunnen komen. In dit kader is de handreiking Gebiedsontsluitingsweg 30 (GOW30)[2] opgesteld. In deze handreiking staan een aantal uitgangspunten benoemd waarvan ik er twee in het bijzonder wil benoemen:

- Beseft moet worden dat binnen de bebouwde kom voor de verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid veilige 50 km/h-wegen nodig blijven, waar het gemotoriseerd verkeer redelijk vlot kan doorstromen. Daarbij wordt expliciet aangegeven dat dit ook belangrijk is voor bijvoorbeeld de aanrijtijden voor nood- en hulpdiensten en voor de rijtijden van het openbaar vervoer.
- Een GOW30 wordt toegepast bij herinrichting van bestaande wegen en niet bij aanleg van nieuwe wegen.

Gezien het bovenstaande en volgende uit de richtlijnen van het CROW en de wetgeving zoals die vanaf 1 oktober 2023 van toepassing zal zijn, kan ik uiteraard instemmen met situatie 1 (situatie waarin op alle erftoegangswegen binnen de bebouwde kom de snelheid wordt teruggebracht naar 30 km/h, waarbij de snelheid op de belangrijkste hoofdwegen 50 km/h blijft). Er dient echter wel zorgvuldig en overwogen bekeken te worden of bepaalde GOW50 wegen afgewaardeerd zouden moeten worden.

[2] Handreiking voorlopige inrichtingskenmerken GOW30, kennisplatform CROW, versie 1.0, april 2023

Ten overvloede wil ik graag het volgende meegeven. Nood- en hulpdiensten zijn gebonden aan brancherichtlijnen. Hieruit volgt voor de politie dat met voertuigen <5 ton de maximumsnelheid bij gebruik van optische en geluidssignalen overschreden mag worden met maximaal 40 km/h en met voertuigen >5 ton 20 km/h. Aanrijtijden worden hierdoor langer wat mogelijk kan leiden tot latere interventies door de nood- en hulpdiensten met mogelijk ernstigere consequenties voor burgers (denk hierbij aan reanimaties, vechtpartijen, verkeersongevallen, brand etc.).
Daarnaast zal een eventuele verlaging van de maximumsnelheid op alle wegen binnen de bebouwde kom van invloed zijn op het gedrag van weggebruikers. Het is mogelijk dat doorgaand verkeer dan van andere wegen gebruik gaat maken dan eigenlijk de bedoeling is omdat er geen hiërarchie meer is tussen de diverse wegen binnen de bebouwde kom.
Ook andere factoren kunnen een rol gaan spelen zoals het niet accepteren van weggebruikers van deze gehele snelheidsverlaging binnen de bebouwde kom om diverse redenen.

Met betrekking tot de bereikbaarheid van de politie, genoemd in hoofdstuk 3.3 van het rapport van Goudappel wil ik nog het volgende opmerken. Hoe de toename van de reistijden precies berekend is, kan ik niet opmaken uit het rapport.
In de voetnoot op blz. 19 staat vermeld: “In werkelijkheid zijn de locaties van de politieposten minder relevant in vergelijking met de andere hulpdiensten. De politie rijdt namelijk ook rond in de regio, bijvoorbeeld om te surveilleren. Bij een incident wordt meteen vanuit die specifieke locatie uitgerukt en niet vanuit een post.
Ik wil hier graag een kanttekening bij plaatsen. Het gebied van de gemeente Lingewaard valt onder het politiebasisteam Rivierenland-West van het district Gelderland-Midden. Het bewakingsgebied van dit basisteam omvat de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe. Zeker in de nachtelijke uren is er maar beperkte politiecapaciteit aanwezig en wordt er bij meldingen in Lingewaard ook aangereden bijvoorbeeld uit Zetten e.o. De werkelijke toename van de reistijd kan dus zelf nog vele maler groter zijn dan zoals in het rapport aangegeven!
Tenslotte wil ik ook nog benoemen dat de discussie over GOW30 binnen de gemeente Lingewaard niet alleen daar gevoerd wordt, maar eigenlijk in alle gemeenten. De provincie Gelderland is ook bezig met de discussie rondom GOW60; gebiedsontsluitingswegen buiten de bebouwde kom van 80 km/h naar 60 km/h. Dit kan zorgen voor nog langere aanrijdtijden voor de nood- en hulpdiensten omdat met name de politie vaak vanuit een andere gemeente aan moet komen rijden. Deze effecten zijn volgens mij niet meegenomen in het rapport van Goudappel.

Samenvattend wil ik hierbij aangeven dat ik een negatief advies geef met betrekking tot het verlagen van alle wegen binnen de bebouwde kom naar 30 km/h.
Indien er overwogen wordt bestaande gebiedsontsluitende wegen af te waarderen naar 30 km/h, dan is mijn advies om hierbij de hiervoor genoemde Handreiking met het daarbij aangegeven afwegingsschema 30 km/h als onderlegger te gebruiken.

Namens de korpschef,

I.A. Schober
Inspecteur van politie
Verkeersadviseur Oost-Nederland